

L'Obra Cultural, l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana i el PEN català organitzaren per tercer any consecutiu el Sant Sebastià Literari, un acte contra la introducció del castellà en els premis Ciutat de Palma

Tot just després de prendre possessió el 2011, el nou batlle de Palma, Mateu Isern, del PP, amb majoria absoluta, decretà que els premis Ciutat de Palma de literatura, els quals s'atorguen l'horabaixa del dia del patró de la ciutat, Sant Sebastià, el 20 de gener, passarien a ser bilingües a partir de la següent convocatòria, la de 2012. Es faria una convocatòria per a les obres en català i una altra per a les creacions en castellà. Val a dir que enguany han experimentat un altre canvi, aquests guardons: un sol premi amb un únic jurat per a cada categoria –narrativa, poesia...– al qual podien concórrer obres escrites en els dos idiomes.

No és la primera vegada que els conservadors introdueixen el castellà en els Ciutat de Palma. A les convocatòries de 2006 i 2007, quan la batllia l'ocupava –també amb majoria absoluta del PP– Catalina Cirer, ja feren el mateix. Després de les eleccions de 2007, la nova batllessa, Aina Calvo –del PSOE, amb el suport del Bloc (PSM, Esquerra Unida, Els Verds i ERC) i d'Unió Mallorquina–, va tornar a convertir el certamen literari exclusivament per a obres en català.

Aquests premis van ser instituïts per l'ajuntament palmès l'any 1958. S'hi podien presentar obres –novel·la i poesia– en català i castellà fins

Per la literatura en català

Un any més s'ha celebrat el Sant Sebastià Literari, com a reivindicació de la literatura en català i en protesta pels premis Ciutat de Palma bilingües.

que el primer ajuntament democràtic, presidit pel socialista Ramon Aguiló, aprovà el 1979 que fos només per a obres en llengua pròpia a partir de l'edició de 1980, de manera que el convertí en un instrument més de la normalització lingüística.

Sant Sebastià Literari. La introducció del castellà en els premis ha merescut intenses crítiques del món literari en particular i cultural en general. L'Obra Cultural Balear (OCB) entén que el canvi de 2011 s'emmarca en la voluntat del PP, presidit per José Ramón Bauzá, de “perseguir la llengua pròpia amb la intenció d'anorrear-la socialment”. Com és prou conegut, totes les institucions governades pels conservadors eliminaren aquell any els departaments de normalització lingüística, el Consell

de Mallorca tancà la Ràdio i Televisió de Mallorca –que emetia només en català– i deixà de convocar els seus premis literaris –també en la llengua pròpia–, al mateix temps que el Govern inicià una intensa ofensiva política per anar introduint, tal com ha fet, el castellà com a llengua també vehicular de l'administració autonòmica, d'IB3 i de l'ensenyament.

En aquest context, l'OCB decidí contestar amb mobilitzacions “totes i cadascuna de les agressions”. Conseqüentment, des de 2012 convoca cada 20 de gener, juntament amb l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC) i el PEN català, a la mateixa hora que s'atorguen els Ciutat de Palma, el Sant Sebastià Literari, per protestar contra els premis oficials bilingües. Com a les edicions anteriors, enguany s'inicià a les 7 de l'horabaixa

Ca n'Alcover, seu dels premis Sant Sebastià Literari 2014.

l'acte reivindicatiu, que consisteix en la lectura de poemes i fragments de narrativa d'obres en català que en el passat foren premiades amb els guardons oficials quan eren només en la llengua pròpia.

El presentador de l'acte, Pep Ramon Cerdà, va explicar que “si avui us hem reunit aquí és per reivindicar que som nosaltres i no ells [els premis oficials controlats pel PP] els que representem aquesta tradició” literària en català. El representant de l'AELC, Miquel Àngel Bezares, es mostrà esperançat en el futur perquè al seu parer és molt probable que “aquesta edició del Sant Sebastià Literari sigui la penúltima que celebrem”, en referència a la possibilitat que el resultat de les eleccions de 2015 permeti un canvi polític a l'ajuntament i que així es recuperin els premis Ciutat de Palma exclusivament en català a l'edició de gener de 2016. El presentador també va fer referències polítiques, com quan dedicà paraules molt crítiques a la llei de símbols que el govern de Bauzà ha aprovat [vegeu requadre]: “Som davant d'un vergonyós text legislatiu propi d'uns governants que volen que el seu país renunciï a ser qui és”.

Les tres entitats que convoquen el Sant Sebastià Literari han fet públic

Mobilitzacions contra la llei de símbols

L'obcecació del govern de José Ramón Bauzà contra el català no es limita, com és conegut, a la literatura. És general a tots els àmbits. Recentment el PP balear ha aprovat la llei de símbols, una norma que prohibeix, sota pena de fortes multes econòmiques, la col·locació de tot símbol no oficialment reconegut a qualsevol centre públic, si prèviament el govern no n'ha donat el permís pertinent. És la resposta conservadora a la campanya de penjar llaços a favor del català, fets amb la quadribarrada, a les façanes dels centres públics d'ensenyament, com a protesta per la política lingüística del govern Bauzà contra la llengua pròpia. Els directors dels centres docents han retirat els llaços per evitar els càstigs, tot i que en molts de casos els substitueixen per papers verds —el color de les samarretes dels docents que es mobilitzen contra la reducció de l'ensenyament en català al qual obliga el conegut com decret TIL: tractament integral de llengües— enganxats a les reixes o a les portes exteriors dels centres. Però allò que més ha molestat el govern ha estat que molts ajuntaments han declarat la senyera quadribarrada com a símbol propi. Amb la qual cosa podria quedar burlada la intenció de la llei, ja que els col·legis dels termes municipals el consistori dels quals hagi aprovat aquesta declaració podrien raonar que un llaç amb la senyera és un símbol oficial local. L'executiu, per evitar-ho, ha anunciat un decret especial per “aclarir la normativa”. La contrareacció no s'ha fet esperar. Els partits polítics de l'oposició —PSOE i Més— així com alguns d'extraparlamentaris —com Esquerra Unida, ERC i Proposta per les Illes— i els principals sindicats —UGT, CCOO, STEI, USO— han posat el crit al cel. Acusen Bauzà de ser “antidemocràtic” i “totalitari”. El PSOE ha anunciat que recorrerà contra la llei i el decret al Tribunal Constitucional. I per cert que ja ho ha fet contra el TIL. L'actitud del govern conservador ha aixecat tal irritació que s'està preparant una altra mobilització massiva en contra de la llei de símbols i del decret “aclaridor”, que segurament es convocarà davant de la seu del l'executiu: el Consolat de Mar.

aquest 2014 un manifest titulat “Pel prestigi dels Premis Ciutat de Palma: cap pas enrere” com a resposta “a la decisió unilateral de l'Ajuntament de Palma d'introduir ja fa tres anys consecutius el castellà a la convocatòria dels premis literaris”. Els sotasignats, 406 escriptors, manifesten: “Ens sembla inadmissible la convocatòria d'uns guardons bilingües, en una decisió presa de manera unilateral i sense ni tan sols tenir en compte els autors que, a través de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, l'Obra Cultural Balear i el PEN Català, els han fet arribar la seva protesta contundent en contra d'uns Premis Ciutat de Palma bilingües en un moment delicat i conflictiu en què el govern actual a les Illes a força de decrets menysté i arracona la llengua catalana. I sobretot perquè representa una involució de caràcter cultural injustificable i arbitrària que només pot comportar més desprestigi

i desafecció”. Així mateix asseguren que “és la nostra obligació denunciar el menyspreu i la indiferència cap a la llengua pròpia que demostra l'equip de govern de la ciutat de Palma amb mesures com aquesta. Cal aturar el procés d'afebliment de la llengua catalana a les nostres illes, així com reconèixer el paper dels escriptors en la construcció d'una identitat cultural”. També reclamen “ser tinguts en compte, doncs, a l'hora de prendre decisions que puguin afectar o devaluar la consideració social i professional de la nostra literatura”. I finalment, adverteixen que “som i serem fermes en la defensa d'una literatura i una cultura de prestigi, i per això exigim a l'Ajuntament de Palma que reconsideri la seva posició i que sigui respectuós amb els més de trenta anys d'història democràtica dels premis”.

Miquel Payeras